

Rasspecifik Avels Strategi
För
Lakelandterrier

Revidering 2017 av tidigare RAS 2009,
framtagen av Nordiska Lakelandringen

Innehållsförteckning

INLEDNING

Arbetet med RAS	3
Syfte	3
Arbetsgång	3

RASENS HISTORIK

Ursprung	4
Lakelandterrier i Sverige	5

POPULATION

Inavelsgrad	5
Farfarskurvor	6
Mål för framtiden	7

HÄLSOLÄGET

Hälsoenkäten	8
Mål för framtiden	8

MENTALITET

Från hälsoenkäten	9
Från MH testerna	9
Mål för framtiden	9

EXTERIÖR

Nuläget	10
Mål för framtiden	10

Arbetet med RAS

På Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 beslutades att det för varje ras skulle utarbetas en rasspecifik avelsstrategi, RAS.

Uppdraget att utforma dessa lades på specialklubbarna, i vårt fall Svenska Terrierklubben, som i sin tur delegerat uppdraget till rasklubbarna.

Samordningsansvaret för varje RAS låg kvar på Svenska Terrierklubben, som har haft till uppgift att vägleda rasklubbarna samt samla in förslagen och översända dem till Svenska Kennelklubbens avelskommitté (SKK/AK) för fastställande.

Strategin är till för att behålla och/eller förbättra hälsa och funktion hos våra hundar.

Syfte

Alla uppfödare vill föda upp friska och sunda hundar med rastypisk mentalitet och exteriör. Vi förvaltar rasen under en kortare tid. Vi behöver därför definiera vad målet med aveln av Lakeland Terrier är.

SKK har utformat en generell avelspolicy som inleds med paragrafen:

”Hundavel och därmed hundrasers utveckling grundar sig på uppfödarens val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftliga variationer är en förutsättning för hundraser och deras möjlighet att anpassas till framtidens krav. Därför ska avel och utveckling av rashundar vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.”

Vår rasspecifika avelsstrategi är utformad för att vara långsiktig och hållbar och gäller därför i allt väsentligt även fortsättningsvis. Små förändringar är gjorda till denna version av RAS. De flesta är en minskning av texten i själva dokumentet, där vi tagit bort listan med uppfödare i rasen i Sverige. Denna del kommer att uppdateras och läggas som en bilaga till nästa stora revision dokumentet (om 5 år).

Arbetsgång och förankring

Styrelsen har gjort små förändringar i RAS i samband med revisionen 2016-2018.

En hälsoenkät där även frågor om mentaliteten ingått, har åter sänds ut till klubbens medlemmar, denna gång elektroniskt. Svaren har sammanställts av styrelsen.

Slutligen har medlemmar och uppfödare diskuterat och kompromissat ihop dokumentet via personliga samtal, mail (aktiva uppfödare) och via hemsidan.

Rasens ursprung

Lakelandterriern härstammar från den vackra bergiga nordvästra delen av England, the Lake District, där de sedan lång tid använts för att jaga och utrota skadedjur, framför allt högländsräv, det största hotet mot den då omfattande fårnäringen. Genom selektiv inkorsning av äldre terrierraser med för ändamålet speciella åtråvärda egenskaper, lyckades man skapa en ras med extremt mod och framåtanda, liten till formatet, men med tillräcklig benlängd för att kunna hoppa upp på klipphyllor där räven forskansat sig. Med outtröttlig styrka och envishet skulle inte hunden ge upp förrän den nått sitt mål, att döda räven. Dessa små arbetande terriers i Lake distrikt kunde oftast i början identifieras med uppfödarens namn eller namnet på området där de föddes upp, t.ex. Lowter, Ullswater, Patterdale, Fell, Cumberland och John Peel. Även jaktklubbar med Foxhounds hade sin favorittyp av terrier som identifierades med klubbens namn såsom Blencathra, Melbreck och Coniston. På grund av den geografiska svåråtkomligheten i dessa bergstrakter, lyckades man förhållandevis lätt renodla och bevara typen.

Några rashistoriska årtal

- 1912 vid ett möte i Keswick beslutade rasentusiaster att hundarna nu skulle samlas under namnet Lakeland terrier
- 1921 samlades man kring en gemensam rasstandard som skickades till Engelska Kennelklubben
- 1921 bildades The Lakeland Terrier Association
- 1928 stambokfördes de första Lakelandterrierna i Engelska Kennelklubben
- 1932 bildades rasklubben The Lakeland Terrier Club och lite senare The Lakeland Terrier Society
- 1931 delades rasens första Challenge Certificates (CC's) ut till Evergreens Double och Egton Lady of the Lake, båda hundarna blev senare champions
- 1963 blev CH Rogerholme Recruit BIS på Crufts
- 1967 blev CH Stingray Derryabah BIS på Crufts, för att året efter bli BIS på Westminster i USA.

Lakelandterriern i Sverige

Egton Surprise

De första Lakelandterrierna importerades till Sverige 1931.

De tidiga Lakelandterrierna i Sverige var populära hundar i grytjakt då de hade skärpa och jaktlust. Flera hundar togs in till Sverige och intresset för den lilla pigga trevliga terrierrasen ökade. I början av 1950-talet registrerades nästan 150 Lakelandterriers/år mot idag ca 25 om året!

Idag finns inte mycket kvar av de ursprungliga hundarna i våra linjer men vi kan härleda de svarta hundarna idag från några av de hundar som togs in på 30-talet. Idag används rasen inte längre som jakthund utan är en trevlig all-round-hund.

POPULATION

Den lilla populationen, idag ca 200, lakelandterriers i Sverige speglar i stort de mest använda linjerna runt om i världen.

Det föds för få kullar och används för få hundar i avel för att vi skall ha ett effektivt avelsarbete i rasen. Vi är helt beroende av importer och ett internationellt samarbete.

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Reg i SKK	22	22	19	30	14	23	23	28	28	21
Antal kullar	6	8	4	8	4	4	5	7	6	7
Antal valpar/kull	3,5	3,3	3,5	4,0	3,6	3,4	3,6	3,9	3,5	2,9
Antal olika använda h/t	6/6	5/8	4/4	6/8	3/3	4/4	4/5	4/7	5/7	5/7
Genomsnittlig inavelsgrad	0,7	1,1	0,3	4,1	2,3	2,8	0,9	2,3	1,0	2,4

Inavelsgraden

Den genomsnittliga inavelsökningen i rasen (i Sverige) är idag låg

Det finns tendens till en ökad användning av importerade hanhundar.

Farfarskurvor

Hämtat från SKK avelsdata 2018-02-10 (hundar där vi idag inte använder linjerna är borttagna)

Hanhundar med 10 eller fler än svenskfödda barnbarn

<u>Regnr</u>	<u>Hundnamn</u>	<u>OBS! Föd.år</u>	<u>Sv.födda avk.</u>	<u>* Övr. avk</u>	<u>Sv. barnbarn</u>	<u>* Övr. barnbarn</u>
KCSB0152CN	LAKERIDGE THE GAMBLER	2002	24	6	48	4
LOE1101485	CHELINES RED-HOT-CHILI-PEPER	1999	16	1	33	0
S31119/96	TERRAX COOLA CALLE	1996	17	0	28	0
LOE908164	CHELINES EL-ROYO	1997	6	1	27	1
SE61439/2011	CHELINES RIO ROJO	2005	13	2	23	2
VDHKFT130002876	FAJO CABALLERO CALYPSO	2002	0	5	19	1
KCZ0560201Z01	SAREDON RED ADMIRAL	1998	3	0	19	0
FIN20934/97	CHELINES EL-DORADO	1996	8	5	19	6
KCAP01833701	NUJAX NORWEGIAN WOOD	2011	0	1	18	0
S42700/98	LAKIES MINI MAX	1998	7	0	17	0
DK13527/2001	SCARTOP INTREPID	2001	6	0	15	0
FI50302/10	BIG LADY'S MICRO-ALFRED	2010	0	3	13	3
S47602/2006	LATTIBI CHESTER	2006	9	0	12	0
S61913/2009	SONORRA SPELLCASTER	2005	15	3	11	5
S18193/98	SLÄTTÄNGS ULTIMATUM	1998	18	0	10	0
S55566/2008	COOKIE MONSTER SIMPATIJA VELNIUI	2008	17	0	10	0

Tikar med 10 eller fler svenskfödda barnbarn

<u>Regnr</u>	<u>Hundnamn</u>	<u>OBS! Föd.år</u>	<u>Sv.födda avk.</u>	<u>* Övr. avk</u>	<u>Sv. barnbarn</u>	<u>* Övr. barnbarn</u>
LOE0771306 S17595/2002	CHELINES BLOND-AMBITION	1995	3	1	27	1
S54469/93	SLÄTTÅNGS RATATAA	1993	10	0	27	0
S57164/99	CHELINES LA-MORENA	1997	11	0	21	1
S57323/99	AMBLESIDE FILIPPA	1999	5	0	19	0
S60668/2002	PLIRIS BILLAN	2002	9	0	19	0
S20099/2002	TOUTCHSTONE MARIQUITA	2002	12	0	19	0
LOE2059735	CHELINES BURNING FLOWER	2011	0	1	18	0
S69036/90	TERRAX BUSIGA-BERTA	1990	3	0	17	0
S47605/2006	LATTIBI CASSIE	2006	6	0	16	0
S42701/98	LAKIES MILDA MATILDA	1998	12	0	14	0
SE30192/2011	WAKEFIELD A VOICE OF FREEDOM	 2010	18	0	14	0
FIN46720/08	SAREDON RUBY RED	2008	0	7	13	4
S32004/2005	TOUTCHSTONE LA CALIFORNIA	2005	13	0	12	0
S46613/2007	MAR GAMMAS AURORA	2007	6	0	10	0
S36330/99	CHELINES SPANISH-GOLD	1998	6	0	10	

Mål för framtiden

Inavelsökning ska fortsatt ha ett lågt medelvärde för rasen i sin helhet. (<3 % räknat på 5 generationer)

Försöka öka den genetiska variationen och antal hundar som används i avel

Sträva mot att en enskild individ inte skall ha fler barnbarn än 50 % av ett års medelregistreringar (med dagens siffror ca 12-15 barnbarn)

Försöka öka registreringarna i Sverige till 30 Lakelandterriers/år .

Målet ska vara uppfyllt till nästa 2022 års revidering av RAS.

Strategier

Minska användandet av enskild hanhund

För att få en större genetisk variation i rasen bör vi inte göra om samma kombination mer än en gång.

Välj så obesläktade linjer som möjligt vid import av sperma eller avelsdjur.

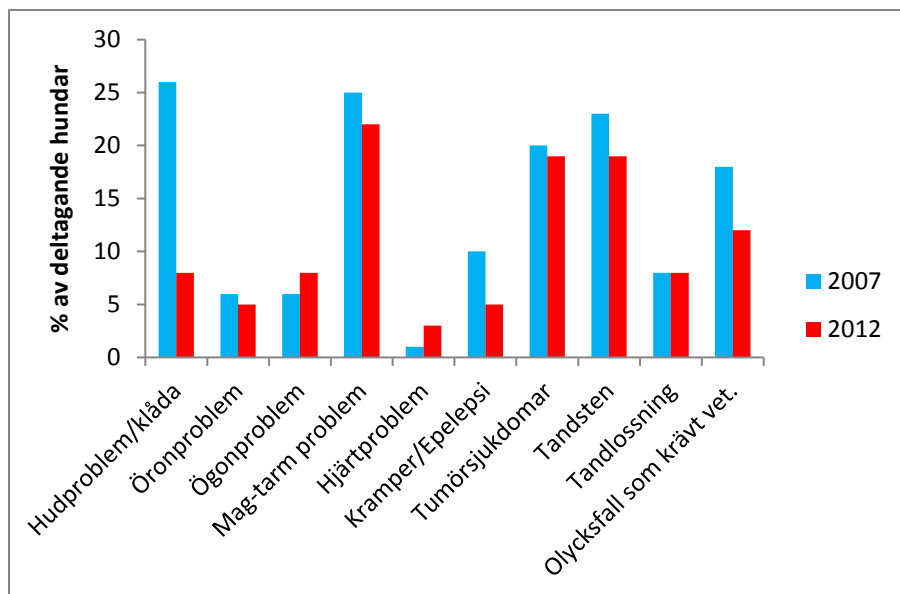
Uppmuntra och hjälp presumtiva nya uppfödare.

Sprida kunskap om rasen, göra rasen mer synlig.

HÄLSOLÄGET

Resultat från hälsoenkäter, SKKs standardenkät som behandlar både hälsa och till viss del mentalitet.

Detta är en sammanställning av de deltagande hundarnas problem. Det är resultat från ca 100 hundar som sammanställts respektive år.

Vintern 2017 fick uppfödarna svara på några frågor om hur våra hanhundar och tikar fungerade som avelsdjur.

8 uppfödare svarade (men de representerade tillsammans flera hundra uppfödda valpar).

Vi kan se att både hanhundar och tikar för det mesta fungerat bra i aveln, där hanhundarna haft en bra könsdrift och tikarna varit goda mödrar.

Det har varit få snitt och vid några tillfällen har det behövts veterinärhjälp (kalk eller assistans) utan att behöva snitta tiken.

Lakelandterriern blir ofta 14-15 år gamla.

Sammanfattningsvis kan man säga att Lakelandterriern är en frisk ras.

Mål för framtiden

Målet för framtiden är naturligtvis att behålla rasen frisk.

Strategier

Att bara använda friska symtomfria hundar i avel.

Att utvärdera rasens hälsa genom sammanställning av regelbundna hälsoenkäter.

Att uppmuntra ett gott samarbete och öppenhet uppfödare emellan.

MENTALITET

Resultat från de hälsoenkäter klubben haft ute till lakelandterrierägare visar att tre områden utkristalerats som uppfattade problem inom rasen. Ägaren har själv bedömt dessa problem hos hunden som problematiskt. Dessa är ljudkänslighet/skotträdsla, jaktbeteende och hundilska. Dessa problem är inte allmängiltiga inom rasen utan är kopplat till individ/linje och hur det bedömts av sin ägare.

Resultat från MH/BPH-tester

Till dags dato är 19 (12 st 2006 -2016) hundar MH testade och 5 hundar har genomgått BPH. 19/230 registreringar (= ca 8%) har fått känd mental status de senaste 11 åren
Man kan se att 4 av dessa är ljudkänsliga/skotträdsla. (reaktion4-5)

Mål för framtiden

Minska andelen aggressiva/ljudkänsliga/skotträdsla hundar genom att försöka minimera användandet av dessa i avel.

Önskvärt att avelsdjur är BPH testade, så att känd mental status finns på alla använda avelsdjur.

Ett annat mål är att inom 5 år ha 15% av de hundar som registreras årligen BPH-beskrivna och då framför allt alla som används i avel. Med registreringar på 30 hundar /år ,4-5 hundar per år.

Strategier

Rasklubben ska samarbeta med andra rasklubbar för att försöka få till provningstillfällen på flera ställen i landet.

Rasklubben ska informera om BPH på träffar och i klubbens medlemsskrift med jämna mellanrum.

EXTERIÖR

Lovande valp

Väl presenterad rasrepresentant

Nuläge

Det är få hundar på utställningarna, många får excellent i kvalitet på utställningar och en majoritet av dem får också certifikatkvalitet. Andelen ”very good” är lågt och ”good” samt ”sufficient” är så gott som obefintliga.

Vi har också flera hundar varje år som placerar sig i grupper och andra finaler.

Rasen är inte upptagen i listan Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar.

Mål för framtiden

Att våra lakelandterrier skall vara rastypiska i enlighet med gällande brittisk och FCI-standard.

Uppfödarna skall inte ge avkall på en god exteriör men även väga in mentalitet, hälsa och genetisk variation i sitt avelsarbete.

Några rasdetaljer att tänka på

Uppfödarna bör sträva efter en bra tät, sträv och lätttrimmad pälskvalitet.

Minimera användandet av dåligt pigmenterade hundar.

Minska den stora storleksvariationen inom rasen, för att närma oss rasidealet.

Rasidealet ligger på 37cm och vi har idag en variation mellan knappt 32 cm på tikar till hanhundar som är drygt 40 cm.

Strategier

Mätning av hundar på sammankomster (ev. webbfråga, för att få med fler i materialet).

Försöka få reda på hundar som är svårtrimmade, så att detta kan tas i beaktande i avelsarbetet.

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskad Ras Specifika Strategier för Lakelandterrier.

Dokumentet har tillkommit genom en dialog mellan styrelsen och de aktiva uppfödarna i rasen. Det finns ej angivet hur denna dialog har gått till . Då rasen är numerärt liten så borde detta dock inte vara något större problem att fånga upp eventuella frågeställningar. Men när dokumentet skall revideras i framtiden så önskas en utförligare beskrivning om hur förankringen skett.

Dokumentet har en bra disposition och är välskrivet. Historiken är omfattande och ger en bra bild av rasens användningsområde.

I populations beskrivningen framgår tydligt att man är införstådd med att det är av största vikt att inte den genetiska variationen går förlorad. Man har för detta ändamålet en klar strategi. Initiativet på utställningssidan med en klass för ej utställningstrimmade hundar ”kom-som-du är” klass är ett bra initiativ för att finna nya lämpliga kandidater för eventuellt avelsarbete.

Rasklubben är också uppmärksam på inavelsgraden som varierar över tiden. Rasklubben kommer att följa upp och redovisa årligen i klubbens årsbok, vilket är ett bra sätt att synliggöra informationen.

Avseende mentaliteten så har det framkommit via enkäter att det finns ett bekymmer med ljudrädslor. Det är av stor vikt att fortlöpande informera uppfödarna om problematiken, så bekymret inte får spridning inom rasen.

Under hälsa beskrivs att ca 25% eller en fjärdedel av hundarna har bekymmer med klåda/hudproblem. Det är en förhållandevis hög siffra i en så liten ras och rasklubben bör vara mycket uppmärksam på problematiken, och försöka säkerställa vad som ligger till grund för diagnoserna.

Rasklubbens målsättning är att ha en öppen dialog med uppfödarna och det är mycket bra sätt att hålla diskussionerna vid liv.

Lycka till med ert avelsarbete.

Nödinge 20090316

Monica Henriksson